

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

3. An vnica præsentia sufficiat substantiæ corporeæ, suisque partibus, ac
accidentibus.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

ad locum non minus quam vno aut actio: ergo quemadmodum hæc vniuntur seipsis: ita & præsentia seipsa vni-ri debet.

Confirmatur: quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate: sed non est necessitas dicendi quod præsentia debeat vni-ri per aliam vni-ri-ōem: ergo non debet asseri alia vni-ri, per quam vniatur, sed debet potius dici quod vniatur seipsa.

34 *Dices*, non esse necessitatem multiplicandi vni-ones, per quas alia accidentia, verbi gratia albedo & nigredo vniuntur: & tamen vniuntur per alias vni-ones: ergo argumentum hoc à multiplicatione entium sine necessitate non vrget.

Respondeo negando antecedens, quod si verum esset, profecto non deberent multiplicari illæ vni-ones; sed deberent dici illa accidentia seipsis vni-ri. Ratio autem cur vni-ri debeant aliis vni-ōibus est, quod cum sint absolutæ entitates, & non determinationes actuales subiecti ad aliud, non possit assignari ratio, cur de potentia absoluta saltem non possint conseruari absque subiecto: ex suppositione autem, quod possint sic conseruari, sequitur manifeste, quod debeant vni-ri per alias vni-ones, & non seipsis; quia quæ seipsis vniuntur non possunt simul existere, quin vniantur.

QVÆSTIO III.

An vnica præsentia sufficiat substantia corporea, suisque partibus ac accidentibus.

35 *Q*uamuis certum sit quod non solum substantia corporea, verbi gratia equus, sed etiam, materia prima, forma, substantialis, quantitas, qualitates omnes in ipsa subiectata, sint in loco; dubitari tamen posset, an quodlibet ex his debeat habere præsentiam particularem distinctam, an vero sufficiat vt vnum ex ipsis habeat præsentiam, & cætera omnia solum sint in toto per accides, ratione coniunctionis cum illo alio. Non est ergo hic cōtrouersia, an vnica indiuisibilis vni-ō sufficiat pro substantia corporea distincta, quia sine dubio non sufficit, debet enim præsentia substantiæ corporeæ esse entitatiue diuisibilis sicut ipsamet substantia; neque enim præsentia manus est præsentia pedis, sed quælibet pars integralis habet propriam præsentiam. Sed vt dixi quæstio est, an quælibet pars essentialis, & quodlibet accedens, præsertim absolutum, debeat habere suum proprium vbi, aut præsentiam localem ad illum locum, in quo ponitur.

CONCLUSIO.

36 *Q*uælibet pars essentialis substantiæ corporeæ, & quodlibet accedens absolutum ita separabile ab aliis accedentibus & partibus illis essentialibus, vt posset esse in loco absque illis habet propriam præsentiam in loco. Hæc est communior sententia cum Suarez disp. 5. 1. met. sec. 5. Hurtado disp. 1. 4. sect. 4. Auerſa qu. 28. contra Vasquez, Ruminum & Complutenses hic qu. 6.

Probat ab Amico: quia si aliquid vnum vbi sufficeret, maxime vbi quantitatis: sed illud vbi non potest modificare aliquid nisi ipsam quantitatem: ergo non potest reddere alias formas vbicatas aut præsentis: modificatio enim exercetur in genere causæ formalis, forma vero non communicat effectum formalem nisi subiecto.

Contra: quia esse præsens hic non magis est effectus formalis præsentia, quam esse quantum quantitatis: sed quantitas non solum potest tribuere hunc effectum suo subiecto, verbi gratia substantiæ, sed formis etiam subiectatis in seipsa, aut in suo subiecto, vt qualitatibus; ergo vbi posset dare suum effectum præsentia non solum suo ubiecto, sed illis etiam quæ coniungerentur illi. Itaque quamuis forma non posset communicare suum effectum directè nisi subiecto (quod tamen ipsum non est verum vniuersaliter) tamen posset sine dubio indirectè & quasi secundario; & aduersarij non volunt aliud, quam quod vnum vbi sufficiat ad reddendum aliquid vnum per se directè præsens & cætera indirectè, quæ coniunguntur cum illo vno.

37 *Probat Auerſa*: quia si quantitas aut substantia po-

sita hic cum suis qualitatibus poneretur in alio loco absque illis qualitatibus, & postea poneretur illæ qualitates in illo alio loco, non essent in loco illo per præsentiam substantiæ, sed per præsentiam distinctam: ergo in quocumque loco habent præsentiam distinctam.

Impugnatur Mastrinus hanc rationem, quia falsum in ea supponitur, nempe quod possit poni substantia in illo loco, vbi non debeant poni omnes qualitates absolutæ suæ. Verum quia hæc etiam impugnatio dependet ab illa cōtrouersia, melius impugnatur negando antecedens, quia essent illæ qualitates in alio loco quantum ad hanc probationem per præsentiam ipsiusmet substantiæ existentis in alio loco, supposita tamen vni-ōe inhæſionis, aut informationis illarum cum illa substantia, vt existente in alio loco.

38 *Probat Mastrinus*: quia si destrueretur quantitas absque substantia, non ideo deberet substantia perdere locum, in quo fuit ante; & si substantia destrueretur relicta quantitate, quantitas non deberet mutare suum locum: ergo neutra est in loco per alterius præsentiam, sed quælibet per suam: & hæc ratio æque militat pro omnibus à se inuicem mutuo separabilibus, vt patet.

Sed contra resp. potest: quod si destrueretur illa vnitas, in qua vnum vbi illud, quo omnia coniuncta cum illa re, sunt præsentia loco, reliqua quidem possent manere in eodem loco, quo ante, sed non per illud ipsum vbi quo ante erant in illo loco; sed per aliud de nouo à Deo producendum. Nec maius inconueniens videtur, quod Deus de nouo producere debeat nouum, si velit ea manere in eodem loco quo ante, quam quod ab initio producat duo vbi aut plura, cum vnum solum sufficeret: quod si vnum non sufficiat, alia ratio præter hanc assignanda est.

39 *Probat* ergo melius primo: quia non est potior ratio, cur ex pluribus rebus absolutis, quæ reperiuntur in substantia corporea, præsentia vna subiectetur in vna, quàm in cæteris; nam quemadmodum si poneretur vna præsentia in substantia, & cætera absque præsentia coniungeretur cum illa substantia, deberent cætera necessario esse in quocumque loco, in quo esset illa substantia; ita etiam si vna præsentia poneretur in quantitate, & coniungeretur substantia cum illa quantitate, deberet poni in quocumque loco poneretur quantitas, saltem naturaliter: ergo similiter, si poneretur vna præsentia in albedine, & hæc inhæreret quantitati, & quantitas substantiæ, vbicumque esset albedo naturaliter, ibidem deberet esse substantia, & quantitas: ergo non est maior ratio ponendi præsentiam in vna ex rebus, quam in reliquis: sed quotiescumque forma aliqua potest poni in pluribus, & non est maior ratio cur ponatur in vno quam in reliquis, debet poni in omnibus: ergo tot debent poni præsentia, quot sunt res in substantia à se inuicem mutuo separabiles.

40 *Confirmatur*: quia non habet accedens aliquod subiectatum in substantia aut quantitate esse in loco substantiæ aut quantitatis per hoc præcisè, quod inhæreat aut coniungatur cum illa substantia aut quantitate: ergo ab aliquo alio: sed nihil aliud potest assignari nisi præsentia particularis: ergo talis admittenda est.

Probat antecedens: quia secundum Scotistas formæ dependentes à loco non ponuntur in alio loco, quo replicaretur substantia, quamuis coniungerentur cum illa substantia intime; & secundum plures recentiores idem sequitur de formis absolutis quantum ad hoc, quod non necessario quæ sunt in vno loco, sint in alio loco, in quo simul esset subiectum earum: ergo ex coniunctione formæ aliquius cum quantitate aut substantia, non habet quod sit in loco, in quo est quantitas, & substantia: & fortassis Auerſa in sua probatione nihil aliud intendit quam hoc.

Aduertendum autem hic, quod data opera limitauerim conclusionem ad formas à se inuicem realiter & mutuo separabiles, quia si essent aliquæ necessario connexæ, vnum vbi sufficeret ipsis, & sic vnum vbi sufficit toti & partibus vnitis, tam in sententia Thomistarum quam nostrâ: Thomistarum quidem, quia non distinguunt totum à partibus vnitis, nostra vero quia quauis distinguamus totum à partibus, tamen non sunt mutuo separabilia, & consequenter

Quælibet pars essentialis & quodlibet accedens absolutum substantiæ habet propriam præsentiam.

CONCLUSIO I.

consequenter eo ipso quo partes vnitæ ponuntur in loco, necessariò sequitur totum esse in loco, & è contra.
Si autem queratur, in quo debeat poni ipsum vbi.
Respondetur, quod potius in partibus: tum quia priores sunt toto, tum quia possunt manere in eodem loco in quo est totum, absque eo quod totum sit in illo loco, scilicet vnione; totum autem nequit esse in loco, quin illæ sint in loco ipsius.

In quo sub-
 iectur vbi
 quo totum
 ponitur in
 loco.

41 *Obiicies*. Superfluit omnis alia præsentia præter præsentiam quantitatis aut substantiæ, quæ est subiectum quantitatis: nam eo ipso, quo poneretur illa sola præsentia, & cætera coniungerentur cum quæritate aut illa substantia, ponerentur in loco; & eo ipso quo quantitas aut illa substantia moueretur ab hac præsentia ad aliam, cætera illa mouerentur similiter; ergo sufficit vna præsentia.

Respondetur negando antecedens, nam alia præsentia requiruntur vel ex hoc ipso capite, quod non sit maior ratio ponendi præsentiam in vno quam in reliquis, & quod possit poni in omnibus. Ad probationem antecedentis dico primo, eam posse negari iuxta principia posita in nostra confirmatione: dico secundo, quamuis concederetur, tamen non inde sequi sufficientiam vnius præsentia sic, quin alia debeat poni propter rationem iam dictam: quod totum confirmari potest per ea quæ diximus de duplici vnione lib. 1.

42 *Obiicies secundo*. In illo solo debet poni præsentia, quod per se moueri potest motu locali: sed quantitas aut substantia affecta quantitate est quæ sola per se moueri potest localiter: ergo in illa sola debet poni præsentia.

Respondetur negando maiorem, debet enim poni in omni illo, quod mouetur, quomodocumque moueatur, si possit habere præsentiam absque quod illud aliud, quod per se moueri dicitur, habeat præsentiam in eodem loco. Deinde quando dicitur quod sola quantitas aut substantia affecta quantitate per se moueatur, si intelligatur per hoc, quod illæ solæ moueantur, aut illæ solæ habeant præsentiam, falsum est: si intelligatur quod motus illorum solum intendatur à mouente, etiam falsum est: nam sæpe mouens per se solum intèdit motum qualitatis alicuius, vt caloris, verbi gratia; si vero intelligatur quod per se moueatur illa substantia, quantum ad hoc quod denominationes effectuum potius simpliciter debeant dici de toto, quam de partibus aut accidentibus, quando etiam illæ denominationes competunt toti, concedi potest minor, & negari, vt dixi, debet maior.

43 *Obiicies tertio*: omnia, quæ sunt in toto quanto, sunt quanta eadem quantitate: ergo omnia quæ sunt in toto præsentia localiter sunt præsentia eadem præsentia.

Respondetur negando consequentiam, quia plures quantitates sunt impassibiles, non vero plures præsentia.

Dices: quantitas est fundamentum seu ratio fundandi præsentiam, ergo si quantitas sit vna, præsentia debet esse.

Respondetur, distinguendo antecedens: præsentiam circumscriptiuam impenetrabilem, concedo antecedens; præsentiam definitiuam & penetrabilem nego antecedens, & similiter distinguo consequens: præsentia circumscriptiuæ & ex se impenetrabilis, transeat præsentia definitiuæ & ex se penetrabilis, nego consequentiam.

QVÆSTIO IV.

Vtrum duo corpora possint esse simul in eodem loco.

44 **C**ertum est plures res & substantias etiam materiales esse de facto naturaliter in eodẽ loco, vt patet de materia prima, forma substantiali, quantitate & accidentibus omnibus competentibus composito ex materia prima & forma illa: & hinc sequitur, quod ex pluralitate rerum ac distinctione non sequatur, quin possint omnes esse in eodem loco naturaliter; & consequenter, quandoquidem nulla alia ratio sit, ob quam Angeli plures non possunt naturaliter esse in eodem loco, dicendum esse potius quod possint. Difficultas ergo est de substantiis aut rebus affectis diuersa quæritate seu de substantiis aut rebus, quæ non vniuntur inter se mediâ informatione aut inhesionem.

Plures substantia, quæ naturaliter expellunt se ab eodem loco, atque adeo naturaliter nequeunt esse in eodem loco, possunt diuinitus seu supernaturaliter esse in eodem loco. Hæc est communissima cum D. 4. d. 49. quæst. 16. & D. Thom. ad 44. quæst. 2. art. 2. contra Durandum ibidem.

Plura cor-
 pora pos-
 sunt esse in
 eodem.

Probatum autem primo, quia nulla est in hoc repugnantia, vt patebit ex solutione obiectionum.

45 *Confirmatur primo*: quia difficilius captum est, quod vnum corpus possit simul & semel esse in duobus locis, quam quod duo corpora possint esse in eodem loco: illud potest fieri, vt dicemus quæstione sequenti: ergo & hoc. Maior patebit comparando obiectiones huius conclusionis ad obiectiones, quæ proponuntur contra replicationem corporis vnius in diuersis locis.

Confirmatur secundo, quia non magis repugnat duo huiusmodi corpora poni in vno loco, quam duo contraria in summo in eodem subiecto: sed hoc potest fieri supernaturaliter: ergo & illud.

Probatum secundo, quia de facto corpus Christi dum exiuit ex vtero Virginis, & ingressus est ad suos Discipulos ianuus clausus, necessario fuit pro aliquo tempore vel instanti simul cum vtero Virginis, & parte illa domus, per quam intrauit. Præterea quando in Ascensione sua penetravit Cælos, vt ait Paulus ad Hebræos quarto, necessario fuit simul cum Cælis, neque aliter intelligi potest, quomodo penetraret Cælos: ergo possunt duo esse naturaliter in eodem loco.

Confirmatur: quia Patres exponunt modum, quo Christus fecit hæc omnia sic, vt velint ipsum penetrasse illa corpora, per quæ transiuit, absque apertione eorum: ergo ita sentiendum est potius quam tenendum cum Durando oppositum, qui frustra & gratis confugit ad aliam explanationem, dicendo Christum exiisse è claustro Virginis, intrasse ad Discipulos, & penetrasse Cælos, transiendo de extremo in extremum non transito medio; nam hic modus operandi est aut difficilior, aut æquè difficilis, ac modus ille penetrandi corpora, quem communis sententia, & Patres amplectuntur.

46 *Obiicies*. Expulsio alterius quantitatis est effectus formalis quantitatis: ergo quando quantitas ponitur in loco, debet necessario expellere aliam quantitatem; effectus enim formalis non potest impediri, quando applicatur sufficienter ipsamet forma.

Confirmatur: impenetrabilitas, quæ est passio quantitatis, non distinguitur realiter ab ipsa: ergo necessario semper debet esse impenetrabilis, & consequenter nequit admittere simul aliam quantitatem.

Respondetur distinguendo antecedens: est effectus formalis primarius, & inseparabilis ab illa, nego antecedens est effectus formalis & separabilis, concedo antecedens, & nego consequentiam.

Ad confirmationem respondeo distinguendo primam consequentiam: debet esse impenetrabilis illa impenetrabilitate, quæ est proprietas ipsius, concedo consequentiam: alia impenetrabilitate, nego consequentiam primam, & secundam etiam. Itaque, vt dixi in prædicamento Quantitatis, solum impenetrabilitas naturalis, seu in ordine ad potentiam naturalem, est proprietas quantitatis, non verò impenetrabilitas in ordine ad potentiam supernaturalem.

Obiicies secundo: Duæ partes eiusdem quantitatis nequeunt penetrari vlla ratione: ergo nec vna quantitas cum alia quantitate. Probatum consequentia: quia est eadem ratio de penetrabilitate duarum partium eiusdem quantitatis, ac de penetrabilitate duarum quantitatum distinctarum. Probatum antecedens: quia de essentia quantitatis est habere suas partes extra se inuicem: ergo nequeunt partes ipsius esse simul.

Confirmatur: quia duæ partes motus aut durationis, nequeunt coexistere vni durationi: ergo nec duæ partes quantitatis possunt coexistere eidem loco.

Respondetur negando antecedens cum sua probatione. cuius ratio patet ex dictis in disputatione de Quantitate.

Z z 3 Ad